

Preambul: Claudius Aeliani este un autor clasic bilingv în latină-greacă, denumit meliglossos (cel dulce la vorbă), născut la Praeneste (astăzi Palestrina) în Latium, peninsula italică cca. 175 e.n. – decedat cca. 235 e.n.

A scris lucrări din care s-au păstrat cel puţin două: <De natura animalium> în 17 cărţi şi Varia Historia în 14 cărţi, pentru care încercăm fragmentar sumare traduceri din engleză şi franceză (indicând sursele)…

Alte lucrări s-au păstrat fragmentar: <Asupra providenţei> şi <Despre manifestările divine>…

Preferăm să prezentăm în continuare variantele comparate, franceză – greacă – română pentru facilitarea eventualelor corecturi ale traducerii în limba română.

Text franceză 7.14.: Claudius Aeliani scrie în istorisiri diverse/Varia Historia 7.14: <Des philosophes guerriers, et des philosophes politiques. POURRAIT-ON douter qu'il y ait eu des philosophes, qui ont excellé dans l'art de la guerre ? Pour moi, je n'en doute pas. Les Tarentins élurent six fois Archytas pour leur général (27); Mélissus commanda la flotte des Samiens (28); Socrate a fait trois campagnes (29); Platon se trouva aux combats de Tanagre et de Corinthe. Plusieurs auteurs ont parlé avec éloge des exploits militaires de Xénophon, et de ce qu'il fit étant général : lui-même en rend compte dans son histoire de Cyrus. Dion, fils d'Hipparinus, détrôna Denys le tyran (30); Épaminondas, à la tête des Béotiens, vainquit les Lacédémoniens à Leuctres, et fut le plus grand homme qu'aient produit Rome et la Grèce. Quant à Zénon (31), il rendit de grands services à la république d'Athènes, dans les démêlés qu'elle eut avec Antigonus. Il importe peu qu'on se rende utile à la patrie, ou par le conseil, ou par les armes.> (preluat din traducerea franceză din limba greacă cu note de M. Dacier, Paris, Imprimeria lui

Auguste Delalain, 1827, de pe site-ul:
remacle.org/bloodwolf/
historiens/elien…).

Text română Ist. Div. 7.14.: <**Despre filozofi războinici şi filozofi politici.** Putem pune la îndoială că au fost filozofi care au excelat în arta războiului ? Cât despre mine, nu pun la îndoială. Tarentinii l-au ales de şase ori pe Archytas drept generalul lor (27); Melissus a comandat flota samienilor (28); Socrate a făcut trei campanii (29)ș Platon s-a aflat în lupta contra Tanagrei şi a Corintului. Mai mulţi autori au pomenit eligiind rezultatele militare ale lui Xenofon pe când era general: el însuşi dă seama în istoria sa despre Cyrus. Dion, fiul lui Hipparinus, l-a detronat pe Denis tiranul (30); Epaminondas, în fruntea beoţienilor i-a învins pe lademonieni la Leuctra şi a fost cel mai măreţom pe care l-a dat Roma sau Grecia. Cât despre Zenon (31), a adus mari srrvicii republicii ateniene, în implicarea pe care a avut-o cu Antigonus. Puţin contează dacă suntem utili patriei prin sfat [chibzuinţă]sau prin arme.>.

Comentarii:

(27) Voy la note 2, p 101, liv. III, c. 17.
(28) Mélissus, né dans l'île de Samos : il vainquit les Athéniens dans un combat naval, et bientôt après fut vaincu par Périclès. Plut., *Vie de Périclès*.
(29) Voy. le chap. 17 du liv. III.
(30) Ibid.
(31) Zénon, disciple du philosophe Cratès; il était ami d'Antigonus, roi de Macédoine, dont il s'agit ici.

Traducere comentarii (aproximativă):

(27) A se vedea nota 2, p. 101, cartea III, capitol 17.

(28) Melisus, născut în insula Samos: i-a învins pe atenieni într-o înfruntare navală şi curând fu înâvins apoi de către Pericle.

(29) A se vedea capitolul 27 al cărţii III;

(30) Ibidem;

(31) Zenon, discipolul filozofului Crates; era prietenul lui Antigonus, regele Macedoniei, despre care e vorba aici.

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE şi Gheorghiţa N. Dobre din surse scrise şi internet